

Til:

- Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Oslo, 23. mars 2021
Ref.: 83/20/AC/ph

NOU 2020: 15 Det handler om Norge - Utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene

I utredningen legges det blant annet vekt på tiltak for utdanning og rekruttering av arbeidskraft generelt, men også mer spesielt omtales helse- og omsorgspersonell som er nødvendig for å sikre gode og likeverdige tjenester i hele landet. Utvalget har primært konsentrert seg om pleie- og omsorgssektoren og aldring i befolkningen. Befolkningens behov for psykisk helsehjelp omtales ikke. I sitt utredningsarbeid har utvalget fått innspill fra Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM) om rekruttering og stabilisering av helsepersonell i distriktet. NSDM peker her særlig på utfordringer og tiltak knyttet til rekruttering av leger og sykepleiere.

Vurdering

Norsk psykologforening mener at myndighetenes oppfølging av distriktpolitikk fremover også må omfatte vurderinger av befolkningens psykiske helsebehov. Vi legger til grunn at befolkningens psykiske helseutfordringer er omfattende, at psykisk helsehjelp i dag er ulikt tilgjengelig for befolkningen.

Fra 2020 er gjeldende et lovkrav for kommunene om å ha psykologkompetanse i de kommunale helse- og omsorgstjenestene for å sikre faglig forsvarlige tjenester til befolkningen. I mange distriktskommuner er det store utfordringer med å rekruttere og beholde psykologer i de kommunale tjenestene, men også i enkelte DPS og poliklinikker for barn og unge (BUP) er det rekrutteringsutfordringer.

SINTEF utredet rekruttering av psykologer i kommunen i 2018 og kom med gode beskrivelser av utfordringer og anbefalinger om oppfølgings tiltak (Devaluering psykologer i kommunen, SINTEF, 2018). Disse overlapper til dels med rekrutteringsutfordringer og tiltak for blant annet leger (jfr notat fra NSDM omtalt over). Det er nødvendig med systematiske tiltak også for å sikre rekruttering av psykologer til distriktene fremover. NOU 2020:15 peker på at det er beregnet en rikelig tilgang til psykologer, men dette kan tilsløre utfordringene med rekruttering til distriktene. Psykologforeningens erfaring og Sintefs utredning fra 2018 viser at det er flere forhold som påvirker rekruttering av psykologer til kommunale tjenester. Lønnsbetingelser og tydelig mandat, tilgang til fagmiljø og nettverk, tilgang på spesialisering og veiledning, samt erfaring fra praksis i kommunale tjenester i studietiden vektlegges. Dette er i overensstemmelse med eksempelvis rekrutteringsfremmende tiltak for leger i kommunale tjenester.

Målrettede tiltak som sikrer rekruttering av psykologer også til mindre distriktskommuner må iverksettes for å sikre likeverdig tilgang til nødvendige helsetjenester. I Nordhordland utvikles nå en modell som tar opp i seg dette for å sikre rekruttering og å beholde psykologer i distriktskommuner, KOMPIS. Dette er inspirert av suksess med ALIS vest (rekrutteringsfremmende tiltak for fastleger) og det vil være behov for nasjonal økonomisk støtte i utprøvningsfasen.

Vi ser frem til dialog om hvordan befolkningens behov for psykisk helsehjelp og tilgang på psykologkompetanse kan sikres også i distriktene i fremtiden.

Med vennlig hilsen
Norsk psykologforening

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Håkon Kongsrud Skard'. The signature is fluid and cursive, with a large initial 'H' and 'S'.

Håkon Kongsrud Skard
President